

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	43473
Nom	Bases didàctiques 1
Cicle	Màster
Crèdits ECTS	9.0
Curs acadèmic	2023 - 2024

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
2157 - M.U. en Investigació en Didàctiques Específiques 12-V.2	Facultat de Magisteri	1	Primer quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
2157 - M.U. en Investigació en Didàctiques Específiques 12-V.2	1 - Bases per a la investigació	Obligatòria

Coordinació

Nom	Departament
COLOMER RUBIO, JUAN CARLOS	90 - Didàctica de les Ciències Experimentals i Socials
FERRANDO PALOMARES, IRENE	85 - Didàctica de la Matemàtica

RESUM

L'assignatura Bases Didàctiques 1, juntament amb Bases Didàctiques 2, té com a objectiu proporcionar als/les investigadors/es en formació els fonaments necessaris per dur a terme la seua tasca d'investigació. Aquestes assignatures se centren a abordar temes interdisciplinaris relacionats amb la investigació didàctica, com l'estudi de dissenys educatius sòlidament fonamentats, la investigació des d'una perspectiva de gènere, cultura i alfabetització audiovisual, l'observació del professor/a i les capacitats altes, entre altres.

Aquests fonaments s'han desenvolupat al llarg d'anys d'investigació, especialment en les últimes tres dècades, i són el resultat d'indagacions en didàctiques específiques. Els fenòmens didàctics objecte d'investigació s'originen en les activitats d'ensenyament i aprenentatge, tant en contextos formals com informals. Un cop identificats aquests fenòmens, es poden abordar en investigacions posteriors.

Aquestes assignatures complementen la formació didàctica específica i permeten als/les estudiants adquirir els fonaments necessaris per comprendre les línies d'investigació actuals en diverses àrees de coneixement que formen part del programa d'estudis del màster.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

Aquesta assignatura no requereix coneixements previs específics.

COMPETÈNCIES

2157 - M.U. en Investigació en Didàctiques Específiques 12-V.2

- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements adquirits i la seua capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb la seua àrea d'estudi.
- Que els estudiants sàpiguen comunicar les conclusions (i els coneixements i les raons últimes que les sustenten) a públics especialitzats i no especialitzats d'una manera clara i sense ambigüitats.
- Que els estudiants posseïsquen les habilitats d'aprenentatge que els permeten continuar estudiant d'una forma que haurà de ser en gran manera autodirigida o autònoma.
- Conèixer i utilitzar procediments bàsics d'investigació didàctica.
- Posseir i comprendre coneixements que aportin una base o oportunitat de ser originals en el desenvolupament i / o aplicació d'idees, sovint en un context de recerca.
- Analitzar i sintetitzar les principals agendes actuals d'investigació de la pròpia Didàctica Específica.
- Integrar en la pròpia investigació els valors ètics i de responsabilitat associats amb les tasques d'investigació.
- Crear espais d'investigació i aprenentatge, posant una atenció especial en l'equitat, l'educació emocional i en valors, la igualtat de drets i oportunitats entre homes i dones, la formació ciutadana i el respecte dels drets humans que faciliten la vida en societat, la presa de decisions i la construcció d'un futur sostenible.
- Avaluar els problemes actuals d'investigació sobre l'ensenyança o l'aprenentatge en els camps del saber característics de la pròpia Didàctica Específica.
- Sintetitzar aspectes històrics, epistemològics i ontològics associats amb el sorgiment i l'evolució de la investigació en la pròpia Didàctica Específica.

- Valorar la importància social de la investigació en la pròpia Didàctica Específica i la necessitat d'aplicar els resultats de la investigació per a millorar la qualitat de l'educació i fer-la arribar a tots els ciutadans.
- Analitzar críticament, des de l'òptica de la investigació en la pròpia Didàctica Específica, l'exercici de la docència, de les bones pràctiques i de l'orientació utilitzant indicadors de qualitat.
- Desenvolupar i aplicar propostes docents innovadores en l'àmbit de l'especialització en cada didàctica específica.
- Comprendre i aplicar procediments especialitzats d'investigació en la pròpia Didàctica Específica.
- Analitzar els instruments i mètodes actuals emprats en la investigació didàctica per a elaborar unitats didàctiques d'innovació i investigació en l'aula.
- Identificar, analitzar i avaluar publicacions d'investigació nacionals o internacionals de la pròpia Didàctica Específica.

RESULTATS DE L'APRENTATGE

Les assignatures "Bases Didàctiques 1" i "Bases Didàctiques 2" han de proporcionar a l'estudiantat els coneixements didàctics necessaris que els permetran conèixer els marcs teòrics i contextos didàctics en què enmarcar les investigacions en didàctiques específiques. Aquestes assignatures complementen els coneixements adquirits en les matèries d'especialitat i permeten a l'alumnat reflexionar sobre els vincles i divergències entre la seua especialitat i altres didàctiques específiques. S'espera que qui curse aquestes dues assignatures haja aconseguit, al finalitzar el curs i sempre en relació amb la pròpia didàctica específica:

- Coneixer els marcs temàtics interdisciplinaris que conformen la investigació en didàctica específica.
- Justificar l'interès d'una investigació en didàctiques considerant la seua inserció en els continguts disciplinaris dels currículums oficials de diferents nivells educatius o com a revisió crítica de les absències en aquests.
- Revisar els dissenys de programacions d'aula i propostes pedagògiques en diferents didàctiques.
- Identificar problemàtiques d'aprenentatge i ensenyament en diferents didàctiques (processos, estratègies de treball, continguts i sistemes d'avaluació...).
- Analitzar científicament recursos didàctics i altres materials d'ensenyament de diversos tipus (llibres de text, recursos tecnològics, informàtics, audiovisuals, espais virtuals, xarxes, blogs i webs).
- Valorar la utilitat de marcs teòrics concrets didàctics per a la investigació o avaluació de propostes d'innovació docent (identificació d'índexs o paràmetres de qualitat) en diferents nivells educatius.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Salut, perspectiva de gènere i sostenibilitat com a marc de l'acció docent**2. Investigació sobre currículum coeducatiu****3. Cultura i alfabetització audiovisual****4. Coneixement docent, instruments d'observació de l'actuació i altes capacitats****5. La lectura i l'escriptura com a eines d'aprenentatge****VOLUM DE TREBALL**

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes de teoria	72,00	100
Elaboració de treballs en grup	20,00	0
Elaboració de treballs individuals	20,00	0
Estudi i treball autònom	90,00	0
Lectures de material complementari	13,00	0
Preparació d'activitats d'avaluació	10,00	0
TOTAL	225,00	

METODOLOGIA DOCENT

Segons el tipus d'activitat que s'haja de realitzar, es podran utilitzar:

- Exposició magistral de continguts per part dels professors (generalment en les classes teòriques).
- Discussió entre estudiants sota l'observació del professor/a, amb o sense la seua intervenció (generalment en els seminaris).
- Treball tutelat o autònom, individualment o en grups reduïts per a la realització de projectes, elaboració de materials, cerca d'informació, etc. (generalment en el laboratori o com a activitats no presencials).
- Temps d'estudi individual autònom o tutelat (generalment per a elaborar treballs o per a preparar proves d'avaluació).
- Presentació dels treballs realitzats davant dels professors i/o altres estudiants (generalment en els seminaris).
- Reunions individuals amb el professor o professora tutor/a per a fer un seguiment del progrés de l'estudiant.

AVALUACIÓ

L'avaluació serà contínua. L'estudiantat que realitze un seguiment de l'activitat diària d'aula (activitats realitzades durant les sessions presencials no recuperables) així com les activitats recuperables sol·licitades pel professorat, podrà optar per l'avaluació contínua sempre que la seua assistència supere el 80% de les sessions.

En el cas de no fer seguiment de les activitats diàries, l'estudiantat passarà a una modalitat d'avaluació final que implicarà l'entrega d'un treball individual i/o una prova escrita (es mantindrà la nota de totes les activitats d'avaluació contínua recuperables i es mantindrà la nota de les activitats no recuperables realitzades a l'aula).

En la modalitat d'avaluació contínua, l'avaluació consistirà en l'entrega de tasques per a cadascuna de les àrees de coneixement que imparteixen docència en el mòdul. És imprescindible superar totes aquestes tasques amb una qualificació mínima de 5.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- Ballester-Roca, J. y Ibarra-Rius, N. (Coords., 2020). Entre la lectura, la escritura y la educación. Paradigmas de investigación en Didáctica de la Literatura y la Lengua. Narcea.
- Bianchi, G., Pisiotis, U. y Cabrera Giraldez, M. (2022). GreenComp El marco europeo de competencias sobre sostenibilidad. Oficina de Publicaciones de la Unión Europea. <https://doi.org/10.2760/094757>
- Bonal, X. (2000). Actitudes del profesorado ante la coeducación. Graó. https://educacio.uib.cat/digitalAssets/683/683056_tots-els-nivells---las-actitudes-del-profesorado-ante-la-coeducacioin.-propuestas-de-intervencioin---xavier-bonal-ed-graoi.pdf
- Huerta, Ricard (2021). La imagen como experiencia. Aula Magna.
- Jiménez-Pérez, E. P. (2023). Leer nos hace humanos. Octaedro.
- Lerman, S. (Ed.). (2020). Encyclopedia of mathematics education. Cham: Springer International Publishing.
- Muñoz-Basols, J., Gironzetti, E. y Lacorte, M. (Eds., 2019). The Routledge Handbook of Spanish Language Teaching: metodología, contextos y recursos para la enseñanza del español L2. Routledge.
- Rausell Guillot, H. y Talavera Ortega, M. (coord.) (2019) Género y didácticas una mirada crítica, una aproximación práctica Imagen de portada del libro Género y didácticas. Valencia: Ed.Tirant lo Blanch

Complementàries

- Ariño, C; Aznar, T; Eguiluz, M. et al. (2011) ¿Se puede evaluar la perspectiva de género en los proyectos de investigación? .Gaceta sanitaria: Órgano oficial de la Sociedad Española de Salud Pública y Administración Sanitaria, 25, Nº. 2, 146-150
- Cai, J. (2017). Compendium for Research in Mathematics Education. National Council of Teachers of Mathematics. 1906 Association Drive, Reston, VA 20191.
- Gavidia, V. (Coord) (2018). Los ocho ámbitos de la Educación para la Salud en la Escuela. Proyecto de Investigación subvencionado por el Ministerio de Economía y Competitividad (MINECO). Valencia: Ed Tirant Lo Blanch
- Hernández, F. (2010). Educación y cultura visual. Barcelona: Octaedro.
- MITECO (2021). Plan de Acción Educación Ambiental para la Sostenibilidad 2021-2025. https://www.miteco.gob.es/es/ceneam/plan-accion-educacion-ambiental/plandeacciondeeducacionambientalparalasostenibilidad2021-202508-21_tcm30-530040.pdf
- Shulman, L. S. (2011). Conocimiento y enseñanza: fundamentos de la nueva reforma. Profesorado. Revista de currículum y formación del profesorado, 9, 2 (2005)
- United Nations (2020). Education for Sustainable Development. A roadmap. United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization. <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000374802>
- Ureta, R. M., y Díaz, R. T. (2023). La alfabetización visual en la formación de docentes: revisión sistemática según las directrices PRISMA 2020. Runae, (8). <http://portal.amelica.org/ameli/journal/676/6763666002/html>
- Yellow Window Management Consultanta Engender. (2011). Manual El Género en la investigación. CSIC. Ministerio de Ciencia e Innovación. <https://www.ciencia.gob.es/InfoGeneralPortal/documento/206ea046-a688-4df5-ac5c-1ec3c927a667>
- VVAA (2017). Atlánticas. Monográfico. Coeducación: feminismo en acción, Vol. 2 Núm. 1 DOI: <https://doi.org/10.17979/arief.2017.2.1>